

СПОРНА ПИТАЊА ИЗ СУДСКЕ ПРАКСЕ ПРИВРЕДНИХ СУДОВА ПОВОДОМ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА

Јасминка Обућина
судија Врховног суда
в.ф. председника Привредног апелационог суда

-
- Закон о стечају
 - „Службени гласник РС“, бр. 104 од 16.12.2009. године, бр. 99 од 27.12.2011. године и др. закон, бр. 71 од 25.07.2012. године – УС, бр. 83 од 05.08.2014. године, бр. 113 од 17.12.2017. године, бр. 44 од 08.06.2018. године и бр. 95 од 08.12.2018. године
 - Правилник о утврђивању националних стандарда за управљање стечајном масом („Сл. гласник РС“, бр. 62/2018)

ПРЕТХОДНИ СТЕЧАЈНИ ПОСТУПАК

1. Предлагач

а) поступак

б) један предлагач

в) више предлагача

2. Потраживање:

- доспела потраживања

- недоспела потраживања

- уступање потраживања током претходног поступка

3. Претпоставка трајније неспособности плаћања

4. Решење о покретању стечајног поступка

МЕРЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА У ПРЕТХОДНОМ СТЕЧАЈНОМ ПОСТУПКУ

1. Предлагачи и услови
2. Врсте мера обезбеђења
3. Мораторијум:
 - у претходном стечајном поступку
 - у стечајном поступку
4. Трајање мера обезбеђења
5. Мере обезбеђења у поступку реорганизације и однос са мерама обезбеђења у претходном стечајном поступку
6. Брисање забране отуђења из јавног регистра након отварања стечајног поступка

ОРГАНИ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА

1. Формирање скупштине:

- на поверилачком рочишту
- ван поверилачког рочишта

2. Преиспитивање одлуке скупштине поверилаца од стране стечајног судије

3. Преиспитивање одлуке о формирању одбора поверилаца и коптирање члана одбора поверилаца

4. Гласање у одбору поверилаца:

16. Питање:

Да ли одредбу члана 39. став 4. Закона о стечају треба тумачити тако да се одлука одбора поверилаца сматра донетом ако је за њу гласало више од половине свих изабраних чланова одбора, или само више од половине присутних чланова одбора? (Ово из разлога што у случају једнаког броја гласова одлучује глас председника одбора, а такав случај једнаког броја гласова могућ је само у случају да је неки од изабраних чланова одбора разрешен, а није кооптиран или изабран нови члан одбора.)

Одговор:

Начин одлучивања одбора поверилаца уређен је чланом 39. Закона о стечају. Радом одбора поверилаца руководи председник одбора поверилаца који заказује седнице одбора поверилаца (став 1.). Одлука одбора поверилаца се сматра донетом када је за ту одлуку гласало више од половине свих чланова одбора поверилаца. У случају једнаког броја гласова одлучујући глас је глас председника одбора поверилаца (став 2.).

У одбору поверилаца се гласа по принципу „један човек – један глас“, а не сразмерно висини потраживања као на скупштини поверилаца (члан 35. став 9. Закона о стечају). За одржавање седнице одбора није прописан кворум, али како је за доношење одлуке потребна већина од укупног броја чланова одбора (апсолутна већина), а не већина присутних чланова на седници (проста већина), произлази да су испуњени услови за одлучивање (гласање) када на седници присуствује већина од укупног броја чланова одбора.

Примера ради, ако одбор поверилаца чини седам чланова, одлука се доноси ако за исту одлуку на седници одбора гласа најмање четири члана. То подразумева да је седници и присуствовало најмање четири члана, а што је већина од укупног броја чланова одбора поверилаца (седам чланова). Међутим, ако на седници присуствује четири члана одбора поверилаца, али сви не гласају за исту одлуку (3:1), у тој ситуацији није постигнута прописана већина и одлука није донета. Такође, у ситуацији када на седници присуствује паран број чланова одбора поверилаца (у конкретном случају шест поверилаца) и тада је потребно да се одлука донесе већином свих чланова одбора поверилаца (а што подразумева гласање 5:1 или 4:2 за одлуку).

Ако су гласови подељени (3:3), у тој ситуацији је глас председника одбора поверилаца одлучујући, па ће бити донета одлука за коју је гласало три повериоца, од којих је један председник одбора. На тај начин се гласу председника одбора поверилаца даје снага два гласа (резултат је 4:3 уместо 3:3), па је обезбеђена прописана већина – више од половине укупног броја чланова одбора поверилаца. Међутим, одредба става 2. члана 39 Закона о стечају, којом је прописано да у случају једнаког броја гласова одлучујући глас је глас председника одбора поверилаца, није апсолутно правило за доношење одлуке, с обзиром да су могуће ситуације када седници одбора поверилаца присуствује паран број чланова одбора, али да њихово гласање, и уз глас председника одбора поверилаца, не даје потребну већину - више од половине укупног броја гласова (у конкретном случају када одбор поверилаца има седам чланова одлука се не може донети ако на седници присуствују четири члана и гласају 2:2, јер би у тој ситуацији глас председника би утицао на резултат гласања као 3:2, а што не обезбеђује прописану већину за доношење одлуке – четири гласа).

- *(Билтен ПАС бр. 3-2017, стечајно право, питање бр. 16)*

ПРОДАЈА

1. Решење о банкрутству
2. Правило: Продаја појединачних ствари као начин продаје
3. Остали начини продаје:
 - целокупне имовине
 - имовинске целине
 - као правног лица
4. Процена целисходности таквог начина продаје
5. Спорна питања:
 - ко одређује начин продаје (члан 132. став 2. ЗС)
 - ко може подносити примедбе (члан 132. став 3. ЗС)
 - ко одлучује по примедби (члан 132. став 3. ЗС)

6. Методи продаје:

- јавно надметање
- јавно прикупљање понуда
- непосредна погодба

7. Надлежност одбора поверилаца у овој фази:

- чл. 40. ст. 1. ЗС
- даје мишљење о начину уновчења имовине ако се продаја не врши јавним надметањем

ПОЧЕТАК ПРОДАЈЕ

1. Обавештење о намери, плану продаје, начину уновчења, методу и роковима продаје – надлежност стечајног управника.
2. Обавеза стечајног управника о достављању обавештења:
 - стечајни судија
 - одбор поверилаца
 - разлучни повериоци
 - заложни повериоци
 - свим лицима која су исказала интерес (без обзира по ком основу).
3. Посебно прописана садржина обавештења која зависи од метода продаје.

4. Примедбе на предложену продају:

- разлучни и заложни повериоци и подношење истовремено предлога за повољнији начин, односно метод продаје

- одбор поверилаца, повериоци и друга заинтересована лица подnose примедбу због непоштовања Закона о стечају и Националних стандарда

5. Одлука о примедби: стечајни судија одлучује закључком.

ЈАВНО НАДМЕТАЊЕ

1. Радње стечајног управника:

- оглашавање
- регистрација
- јавно надметање: четири корака уз смањење цене
- записник
- проглашење купца
- закључење уговора и уплата купопродајне цене

2. Решење стечајног судије о продаји.

ЈАВНО ПРИКУПЉАЊЕ ПИСАНИХ ПОНУДА

1. Обавеза четири корака:

- прво прикупљање почетна цена 50%
- друго прикупљање почетна цена 20%
- треће прикупљање почетна цена 5%
- четврто – најбоље достављена цена за појединачне ствари

2. За остале начине продаје предвиђени су другачији услови (члан 136.в)

3. Постојање петог корака је ново обавештење под условима које предвиђа Национални стандард бр. 5.

НЕПОСРЕДНА ПОГОДБА

Тумачење члана 132. став 10. Закона о стечају:

23. Питање:

У светлу члана 132. став 10. Закона о стечају, уколико је имовина која је оптерећена разлучним правом претходно била понуђена на продају јавним надметањем или јавним прикупљањем понуда (а продаје биле неуспешне), да ли је за продају непосредном погодбом, поред сагласности одбора поверилаца, потребна сагласност разлучног повериоца?

Заједнички одговор:

Одредбом члана 132. став 10. Закона о стечају прописано је да продаја непосредном погодбом може се извршити искључиво ако је такав начин продаје претходно одобрен од стране одбора поверилаца и уз прибављање претходне сагласности разлучног, односно заложног повериоца, ако: 1) је имовина која се продаје непосредном погодбом предмет разлучног, односно заложног права; 2) предложена купопродајна цена, односно њен део у односу на који постоји право првенственог намирења тог повериоца, не покрива износ његовог обезбеђеног потраживања; 3) претходно није покушана продаја јавним надметањем или јавним прикупљањем понуда.

Правилником о утврђивању националних стандарда за управљање стечајном масом („Службени гласник РС“, бр. 62/2018), Националним стандардом бр. 5, Национални стандард о начину и поступку уновчења имовине стечајног дужника Главом VII као метод продаје регулисана је Продаја имовине непосредном погодбом.

Продаја непосредном погодбом може се извршити искључиво уз прибављање претходне сагласности разлучног, односно заложног повериоца, ако: 1) је имовина која се продаје непосредном погодбом предмет разлучног, односно заложног права; 2) предложена купопродајна цена, односно њен део у односу на који постоји право првенственог намирења тог повериоца, не покрива износ његовог обезбеђеног потраживања; 3) претходно није покушана продаја јавним надметањем или јавним прикупљањем понуда.

Одговор на постављена питања зависи од тога да ли је у току стечајног поступка претходно покушана продаја имовине стечајног дужника јавним надметањем или јавним прикупљањем понуда.

У ситуацији да у току стечајног поступка није покушана продаја имовине оптерећене разлучним правом другим методима продаје те да стечајни управник планира да први пут продају имовине која је оптерећена разлучним правом више поверилаца (разлучни повериоци првог, другог, трећег реда), изврши методом непосредне погодбе, прописне услове за продају непосредном погодбом потребно је испунити кумулативно, између осталог да претходно није покушана продаја јавним надметањем или јавним прикупљањем понуда, као и сагласношћу разлучних поверилаца чију висину обезбеђеног потраживања не покрива предложена купопродајна цена.

У ситуацији када је имовина која је оптерећена разлучним правом претходно била понуђена на продају јавним надметањем или јавним прикупљањем понуда (а продаје биле неуспешне), то осим одобрења одбора поверилаца на метод продаје - непосредном погодбом, није потребна сагласност разлучног односно заложног повериоца.

(Билтен ПАС бр. 3-2023, стечајно право, питање бр. 23)

ИСПИТИВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА

1. Пријављивање потраживања
2. Надлежност за одбацивање пријаве потраживања
3. Испитивање поднете пријаве потраживања
4. Листа признатих и оспорених потраживања
5. Испитно рочиште
6. Закључак о коначној листи
7. Закључак о листи утврђених и оспорених потраживања
8. Упућивање на парницу
9. Исправка кончане листе

ЗАЛОЖНИ ПОВЕРИОЦИ

1. Појам
2. Подношење обавештења
3. Намирење
4. Оспоравање
5. Доспелост

РАЗЛУЧНИ ПОВЕРИОЦИ

1. Појам
2. Намирење – главни дуг плус камата
3. Рок
4. Гласање за чланство у одбору поверилаца
5. Гласање за банкротство:
 - ЕФИ
 - достављање процене од стране разлучног повериоца
6. - Одрицање од статуса разлучног повериоца и сврставање истог у стечајне повериоце
 - Исплата у страниј валути
 - Сагласност за продају непосредном погодбом

СТЕЧАЈНА МАСА

1. Продаја стечајног дужника као правног лица
2. Закључење стечајног поступка
3. Регистрација стечајне масе